

WŁOCŁAWO KUJAWSKIE

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII
TORUŃ

Prenumerata
na miesiąc 1 zł. 80
gr., na prowincji 1
zł. z odnośnikiem do
domu 2 zł. 50 gr.
Ogłoszenia
za wiersz milime-
trowy na pierwszej
stronie 10 groszy
polskich, na dru-
giej i trzeciej — 8
gr., na czwartej —
5 gr. Ogłoszenia
drobne po 3 grosze
za wyraz. Tłustym
drukem — podwój-
nie. Najm. ogł. —
30 gr. Dla zagranic-
y ceny o 100 proc.
wyższe. Układ ogło-
szeń czterokolumnowy.
Ceny ogłoszeń, po-
dane w złotych pol-
skich, obliczane bę-
dą podług kursu
złotego franka,
ustalonego przez
Ministra Skarbu.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 3-EJ. DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

TELEGRAMY.

Odczyt o Polsce.

PARYŻ, 8.III. (P.A.T.) Wczoraj w sali muzeum społecznego sekretarz generalny Stowarzyszenia francusko-polskiego, p. Menabrea, wygłosił odczyt pod tytułem »Polska, jako warunek pokoju europejskiego«. Prelegent był gorąco oklaskiwany przez liczną zgromadzoną publiczność. Po odczycie demonstrowano za pomocą kinematografu widoki Polski.

Projekty finansowe Poincarégo.

PARYŻ, 8.III. (PAT.) W komisji finansowej senatu przemawiali Poincaré i de Lasteyrie. Poincaré kładł nacisk na konieczność jaknajszybszego uchwalenia projektów finansowych. Dla całości projektu w tej formie, jak go uchwalono w izbie, premier postawi kwestję zaufania.

PARYŻ, 8.III. (P.A.T.) Jeśli projekty finansowe rządu nie będą przez senat przyjęte do wtorku, Poincaré zgłosi zapewne prezydentowi Millebrandowi dymisję gabinetu.

Czeskie zgromadzenie narodowe.

PRAGA, 8.III. (P. A. T.) Onegdaj zebrały się obie izby zgromadzenia narodowego na sesję wiosenną. W sejmie przyszło zaraz na początek posiedzenia do ostrej wymiany zdań pomiędzy komunistami a socjalistami; wywołało je wystąpienie posła komunistycznego Smerala, który wołał: »Precz z rządem, precz z reakcją i korupcją. Rozpisać nowe wybory«. Do sejmu wpłynął pomiędzy innymi wniosek komunistyczny, domagający się utworzenia komisji, złożonej z 24 posłów dla zbadania afery benzynowej.

ś. † P.

JADWIGA DOMARADZKA

Siostra III Zakonu Św. Franciszka Ser., Czł. Str. Hon. Serca Jez., Sodalicji Kr. Pol., Konferencji Św. Wincentego à Paulo, Narodowej Organizacji Kobiet.

Opatrzona Świętymi Sakramentami po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu dnia 7 marca 1924 roku, przeżywszy lat 57.

Wyprowadzenie zwłok z domu przy ul. Żabiej Nr. 19 nastąpi dnia 9 marca r. b. o godzinie 4-ej po południu na cmentarz miejscowy.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 10 marca 1924 roku o godzinie 10 rano w Kościele parafjalnym.

Na smutne te obrzędy zaprasza krewnych, życzliwych i znajomych pograżona w głębokim smutku

RODZINA.

„Spółka Kujawska” Sp. Akc.

Włocławek, Nowy Rynek 5.

Poleca ostatnie nowości na sezon wiosenny:

Kamgarny
Bostony
Covercoty
Sukna

Garbardinny okryciowe
Wełny sukniowe

Satyny gładkie i deseniowe
Markizety i etaminy
Batysty
Zefiry

Eponge przetykane jedwabiem
Adamaszki podszewkowe

Crepe de Chiny w różnych kolorach.

Kazimierz Ossowski i S-ka

we WŁOCŁAWKU,
ULICA 3-GO MAJA Nr. 6

Poleca następujące nowości na sezon wiosenny:

Adamaszki podszewkowe, Batysty,
Bostony, Covercot, Garbardinny okryciowe,
Kamgarny, Sukna na palta, Trykotiny
kostjumowe, Wełny Sukniowe

KOŁDRY własnego wyrobu

BEZ DOLARÓW!

AKCJE BANKU POLSKIEGO

każdą ilość można subskrybować

ZA MARKI POLSKIE

w Banku dla Handlu i Przemysłu w Warszawie

ODDZIAŁ WE WŁOCŁAWKU

ulica 3-go Maja Nr. 22 róg Żabiej, telefon Nr. 92.

BANK KREDYTOWY W WARSZAWIE ODDZIAŁ W WŁOCŁAWKU

NOWY RYNEK 3.

NOWY RYNEK 3.

1. Przyjmuje zapisy na **AKCJE BANKU POLSKIEGO** na warunkach ogłoszonych w odezwie Komitetu Organizacyjnego.
2. Otwiera rachunki **W ZŁOTYCH I WALUTACH ZAGRANICZNYCH** oraz przyjmuje wkłady na oprocentowanie **W DOLARACH**, frankach i funtach angielskich na zasadzie zezwolenia Ministra Skarbu z dnia 15 lutego 1924 roku.

Zwrot wkładów w walutach złożonych.

S.

P.

STANISŁAWA WESTER

lat 28

po krótkich cierpieniach zmarła w m. Dobrego dnia 8 marca 1924 roku.

W prawdziwym i głębokim żalu po stracie zacnej współpracowniczki i szlachetnej a oddanej towarzyszki codziennych dni — o smutnym obrzędzie pogrzebu na cmentarzu parafjalnym w Krzywosądzcy zawiadamiają

Józefostwo Czerniccy.

*Daj nam Boże poczucie siły i Polskę daj nam żywą,
by słowa się spełniły nad ziemią tą szczęśliwą.
Wyspiański.*

Zagłada Mazurów Pruskich.

W nieszczęsnych plebiscytach pruskich największy zawód zgotowali nam ewangelicy Mazurzy.

Nie oczekiwaliśmy wielkich rzeczy. Aczkolwiek siedzą oni od wieków wzdłuż pogranicza naszego ła-wy i w niektórych powiatach ludność po polsku mówiąca stanowi z górą 80 proc. mieszkańców, wiadomo było że germanizacja, jaką tam stosował hakatyzm mniej brutalnie, poczyniła nad jeziorami Mazurskimi ogromne postępy, bo lubo nie wyparła mowy polskiej, na umysłach głęboki pozostawiła osad. Trzem czynnikom antypolskim: urzędnikowi, nauczycielowi i pastrowi udało się tam wpoić w lud ten czystopolski przekonanie o niższości kulturalnej żywiołu polskiego, a króla pruskiego wynieść pod niebiosa tak, iż Mazur uważał go za drugiego Pana Boga, potęgą swą przewyższającego wszystkich. Zdeptany przez junkrów pruskich, za bydelko poczytywany Mazur pod tchnieniem rzekomo wyższej kultury niemieckiej, robił wrażenie nie samodzielnego człowieka, lecz niewolnika podległego duchowo tym co butem przyciskali go do ziemi. Odwrócił się od Polski, jeśli nie z pogardą to z obojętnością taką, że nawet upadek Hohenzollernów i klęska Niemiec nie sprowadziły pod tym względem radykalnej zmiany.

Zatliło jednak tu i owdzie nad Drwęcą i Swierdwą poczucie polskości, i w czasie konferencji pokojowej przybyła do Paryża delegacja mazurska domagająca się wcielenia tej ziemi do Państwa Polskiego.

Te symptomy upoważniły nas do nadziei, że mimo jaknajniekorzystniejszych dla nas okoliczności, w głosowaniu ludowym opowiedzą się za Polską liczniejsze rzesze Mazurów, że w dwóch powiatach, Niborskim i Szczyńskim zyskamy nawet przeszło 50 proc. głosów. Prognozy te można było budować nie na poczuciu narodowym Mazurów, lecz na chłopskim zdrowym rozsądku, który przecież winien był mówić Mazurowi, że nowe warunki bytowania stokro-

lepiej ułożą się dla niego w polskim państwie nieobdłużonem i przez zwyciężkie mocarstwa popieranem, aniżeli w Prusach, obciążonych długami a tem większą nienawiścią palających do synów odradzającej się Polski. Od Prusaków Mazur nie mógł spodziewać się niczego, a od Polaków mógł oczekiwać wszystkiego.

Niestety zdrowy rozsądek chłopski i instynkt samozachowawczy nie wposażyli Mazur w chwili plebiscytu taką mocą charakteru, by potrafił oprzeć się terrorowi agitacji pruskiej. Nadzieje nasze zawiodły, przegraliśmy sprawę na Mazurach, z kretesem, Mazur okazał się niewolnikiem. A obecnie cierpi, odbiera karę za to, że w historycznym momencie, nie zrozumiał, iż laskawe nieba przynoszą mu po wiekowem ciemieniu i upodleniu wybawienie i wolność.

Naiwny tylko, ciemny prostak mógł sądzić, że czeka go od Prusaków jakakolwiek nagroda za to, że w plebiscycie głosował za Prusami. Każdemu innemu było zgóry jasnym, że odwieczny wróg polskości tem więcej i zapalczywiej starać się będzie tylko o szybkie zorganizowanie ziemi mazurskiej odkąd za jej słupami granicznymi widnieje orzeł biały. Bo sąsiedztwo Państwa Polskiego nie pozwala im spocząć i budzi ono w nim lęk, że prędzej czy później Polska upomni się o swój lud mazurski i rzecze: redde quod debes.

Dzisiejsza polityka pruska na Mazurach, na Warmji i na Powiślu Kwidzińskim jest taką jak można było spodziewać się tego, a więc eksterminacyjna. Jeżeli już przed rokiem 1900 Prusacy wyrugowali przez lat 15 około 140 tysięcy Mazurów z ich mało zaludnionej ziemi, jeżeli Baubanki sprzedawały polską ziemię Niemcom, to można było przewidywać, że po plebiscycie stosować będą swe metody antypolskie o ile możliwości z jeszcze większą zawziętością i animozją. Tak się też stało i jeśli zaś hakatyzm nie święci tam orgii, to jedynie dla tego, że stosunki w Prusach Wschodnich, podmino-

wanych przez komunizm, są dzisiaj bardzo trudne i junkier pruski czuje się nieraz jakby na wulkanie.

Ale Prusak robi co może, by zniemczyć lub wyrugować z ziemi Mazurów, by pokarać go za wierność dla orła czarnego. Położenie Mazurów pogorszyło się, jak widzimy to z broszury urodzonego w tych stronach d-ra Adolfa Szymańskiego, opublikowanej przez Związek Obrony Kresów Zachodnich, a wróżącej Mazurom zagładę. Pewien wzgląd w praktyki żywiołów polakożerczych daje przedrukowany w Gaz. Olsztyńskiej dokument z „Lehrer Zeitung für Ost und Westpreussen”. Jest to odezwa do nauczycielstwa na Mazurach i Warmji, wzywająca do obrony nie tylko przez zmniejszenie liczby szkół zagrożonego stanu nauczycielskiego, lecz „Vaterlandu” oskrzydłonego przez polską drapieżną zachłanność (!!!) Tamtejszy nauczyciel uważa się co ipso za szermierza hakatyzmu, podkreśla ten swój charakter, reklamuje się jako zgorzwały i zawodowy germanizator, domagając się na tej podstawie specjalnych względów ze strony władz. Zmniejszając liczbę szkół z przyczyn niezawodnie racjonalnych, władze te popełniają w jego pojęciu ciężkie przestępstwo i wystawiają na szwank świętą sprawę germanizacji. Podczas gdy w Polsce Niemcy mają tyle szkół ile chcą a — rzecz nieprawdopodobna — Państwo utrzymywało z własnego skarbu więcej szkół niemieckich aniżeli jest do tego zobowiązaniem mocą Traktatu Warszawskiego, — na mazurach niema wcale mowy o nauczaniu dzieci ich języka ojczystego. Gdy pojawi się tam nauczyciel innego autoramentu, nie hakatysta, Związek Nauczycielski dzwoni na alarm jakby Vaterland był w niebezpieczeństwie. Wzywa on też obecnie do akcji antypolskiej łącznie ze zreszłymi patriotycznymi i apeluje do ministra, tak malując stan rzeczy:

„Nie wiemy jeszcze, jakie zamiary rząd powziął wobec kresów. Ale jeżeliby redukcja sił nauczycielskich przeprowadzoną miała zostać na ziemiach ongiś plebiscytowych, wtenczas czyhający na lepszy powiew wiatru Polak znajdzie wybornego sprzymierzeńca. Jakkolwiek gorzka to prawda, przecież musi, raz otwarcie być wyrażoną».

Czy p. minister skarbu nie wie, że conajmniej 80 prc. ludności przy-

MYSLI.

Wybrał J. K.

W bezdrożach stepów — w bezkresie [mórz

*Jest święta igła magnesu.
Bo daje pewność, że mimo burz
Łódź nasza zdąży do kresu
W bezkresie naszych cierpień, i złud
Ta pewność poda nam ramię,
Że naszych wierzeń dziejowych trud
Kłęski i burze przelamie;
Że jeśli złudą nie jest Bóg.
I nie jest błędem cnota
To nasza przyszłość — prawych dróg
Trzymała ster, i w świetlny próg
Wieczystych stref żywota
Wprowadzi znów nas wieczny Bóg.
Karol Troczewski.*

był tu w wielkich wędrówkach jest polskiej krwi?

Plebiscyt minął, cztery lata jak minął, myśl niemiecka zwyciężyła. Czy atoli niemieczyna u nas tak jest silna, aby znieść silniejszy jeszcze napór, aniżeli roku 1920. Znaczący stosunki naszych, zwłaszcza po wsiach, przyznają nam słusność. Dziś jeszcze z mową ojczystą najmniej 80 procent ludności jest wybitnie polski dialekt. Dzisiaj jeszcze corocznie zauważyć można, iż mianowicie w miejscowościach niżej 2.000 mieszkańców, częstokroć przeszło 50 proc. początkujących szkolników ani słowa po niemiecku nie rozumie.

Jak wyglądają obecnie stosunki na mazurach i Warmji? Wystarczyłby jeden rok okupacji polskiej. „Bóg niechaj nas od tego zachowa” aby niemieczyna w krajach granicznych zniknęła...”

To wyznanie notorycznych hakatystów trzeba zapisać głęboko w pamięci Rządu i narodu. Mamy tu stwierdzenie faktu, że jeszcze Mazur Pruski pielęgnuje język swych ojców, że „bronią się twierdzą Granady”. I domyślać się można, że pod obuchem nowego hakatyzmu niejeden Mazur pojmuje dzisiaj, że głosując w plebiscycie za Prusami, sam kręcił na siebie stryczek.

Do kardynalnych obowiązków Rządu i całego narodu naszego należy troskliwa opieka nad tymi 200 tysiącami głów liczącym ludem czysto polskim skazanym na zagładę przez orla czarnego.

Maciej Wierzbński.

Ważne i dogodne

dla

Przemysłu i Rolnictwa!

HURTOWNIA OPAŁOWA

M. NAPIÓRKOWSKI

WE WŁOCŁAWKU

ul. Kaliska Nr. 17, telefon 209.

dostarcza

w każdej ilości
tylko wagonowo

z gwarancją jakości gatunku

i terminu wysyłki:

WĘGIEL

Śląski, Dąbrowiecki **najwyższych gatunków** (z głębokich kopalń),

KOKS

kowalski, hutniczy i giserski.

UWAGA! Biuro czynne od g. 9 rano do g. 6 p. p.

Co niesie dzień?

MARZEC

9

NIEDZIELA

Dziś: 1 Postu. Franciszka Rzym. wd.
Jutro: 40 Męczenników, Kondral.
Wschód słońca o g. 6.31
Zachód o g. 5.51
Wsch. księżycy o g. 8.16
Zachód o g. 10.5

Spostrzeżenia Stacji Meteorologicznej we Włocławku.

Marzec	godzina	ciśnienie powietrza w m/m 700+	temperatura w stopniach Celsjusza	zachmurzenie niebieskie 0-10	Kierunek i szybkość wiatru w mtr/sek.
7	21	67,5	-1,0	10*	C - 0
8	7	69,0	-2,2	10*	C - 0
8	13	69,8	-0,6	10	E - 1

W dniu 8 marca najwyższa temperatura wynosiła +0,7, najniższa - 2,7. Śnieg: 5 cm.

Kurs franka złotego waloryzacyjnego na dzień 9 marca r. b. wynosi 1.800.000 mk.

Z giełdy d. 8.3:

Dolar	9.250.000
Funt angielski	40.225.000
Frank szwajcarski	1.619.500
Frank francuski	370.000
Frank belgijski	321.000
Liry włoskie	399.500
Korony czeskie	270.500
Korony austriackie (100)	-

4% poz. premj. 800.000., 8% poz. złota 15.000.000, 6% poz. seria II A. 1.350.000, 6% pożycz. dol. 5.550.000, 4 1/2% listy zastawne Tow. Kredytowego Ziemińskiego (216 mk. = 100 rub. rosyj.) 7.000.000 mkp. — markowe.

Rekolekcje. Dla młodzieży męskiej pozaszkolnej odbędzie się dn. 10, 11, 12 marca, t. j. w poniedziałek, wtorek i środę o godz. 7 wieczorem w kościele parafialnym św. Jana.

Uprasza się, by rodzice, opiekunowie i pracodawcy wpływali na młodzież, by ta gremialnie uczęszczała na te duchowe ćwiczenia.

Tydzień dla Nędzy Wyjątkowej. Komitet Tygodnia dla Nędzy Wyjątkowej, z dniem dzisiejszym rozpoczyna swą akcję. Na początek przystępuje do kwesty, która ma się odbyć przy kościołach, po ulicach, domach i fabrykach. Zachęcać do ofiar nie będziemy, gdyż nad słowa pisane wymowniejszą jest nędza w lachmanach i we łzach tonąca, która pobudzi dusze, choćby małą tylko dozą współczucia się odznaczające, do ulżenia niedoli i zagojenia tego, co boli. Otrzymajmy lzy nędzarzom! Składajmy ofiary! Zedrzymy ręką miłosierną z zapłakanych niebios nędzy ludzkiej nabrzmiałe chmury niedoli — niechaj biedakom przyświeca słońce radości i wesela!

Zebrań Związku Obrony Kresów Zachodnich. Zarząd Związku Obrony Kresów Zachodnich przypomina swym członkom i wszystkim obywatelom, świadomym znaczenia pracy nad utwaleniem polskości na kresach zachodnich, że w niedzielę dn. 9 marca, o godz. 4-ej pp. odbędzie się w nieodwołalnym terminie ogólne zebranie Związku w Sali Rady Miejskiej (w gmachu Magistratu). Zebranie to będzie prawomocne bez względu na ilość członków. Spodziewany jest przyjazd delegata z Warszawy.

Chrześcijańska Demokracja. W niedzielę d. 9 b. m. w sali przy ul. Maślanej № 2 odbędzie się zebranie dykusyjne członków Ch. D. i pokrewnych organizacji. Będą omawiane b. ważne sprawy: sprawozdanie polityczne, ustawa o ochronie lokatorów, o bezrobociu i sprawy organizacyjne. Referować będą p. dyr. F. Zieliński i x. prof. Wojsa. Członkowie proszeni są o przyniesienie legitymacyj członkowskich w celu odnotowania składek miesięcznych. Nieodebrane legitymacje będą do zabrania przy wejściu u skarbnika.

„Czartowska Ława” we Włocławku. Dziś t. j. w niedzielę dn. 9 b. m. o godz. 7 mi 30 w. w teatrze „Polonia” ruchliwa Sekcja Dramatyczna przy Stow. Młodz. Katol. „Spójnia” wystawia dramat ludowy w 4 aktach ze śpiewami Golasiewicza p. t. „Czartowska Ława.”

Reżyseria sztuki spoczęła w wytrawnych i doświadczonych rękach p. Jaśkiewicza art. dramat., co daje gwarancję, że sztuka ta wypadnie jaknajpomyślniej. W antraktach uprzejmi chwile, zawsze mile słyszana orkiestra 14 p. p. Szczegóły w programach. Pozostałe już tylko w malej ilości bilety nabywać można od godz. 5 po południu przy wejściu na salę. Z gorącym apelem młodzież „Spójni” zwraca się do Szan. Społeczeństwa z prośbą o poparcie młodocianych wysiłków, ażeby takowe nie pozostały bez echa. To też nie wątpimy ani na chwilę, że mieszkańcy m. Włocławka odwiedzą dziś teatr „Polonia”, okazując tym sposobem zainteresowanie się pracą młodzieży, zasilając przymtem szlachetne i wzniosłe cele, jakie młodzież sobie wybrała. Całkowity zysk przeznaczony na cele kult.-oświatowe dla miejscowych Stow. Młodz. Katol.

Koncert Seminarjum Nauczycielskiego. Dziś to jest w niedzielę dnia 9 marca o godzinie 8 wieczorem w Sali Aktowej Gimnazjum Ziemi Kujawskiej przypomni nam młodzież seminarystów swą reprodukcję chóralną, muzykalną i wokalną.

Występy Chóru Seminarjum w koncertach w akademii styczniowej, wreszcie wykonanie przezeń kolendy w Bazylice katedralnej co niedzielę jest dostateczną zachętą do posłuchania go jeszcze raz na koncercie. Dochód przeznaczony jest na wpisy i pomoce naukowe. Poprzyjmy zdrowe wysiłki młodzieży!

Zebranie członków Z. L. N. W poniedziałek dnia 10 marca o g. 8 wieczorem w lokalu Towarzystwa Krajoznawczego ul. Kaliska № 1 odbędzie się zebranie członków włocławskiego Koła Zw. Lud. N. Spodziewany jest przyjazd na wspomniane zebranie posła redaktora Sacy.

Z Powiatowej Kasy Chorych. Celem poinformowania członków Kasy o ogromie wydatków Kasy na świadczenia w chorobie Zarząd Kasy podaje do wiadomości stawki stosowane w miesiącu lutym:

- 1) Lekarze
 - a) i godzina pracy ambulat. mies. 187.500.000 Mk.
 - b) i wizyta w śródmieściu 4.800.000 Mk.
 - c) i wizyta na przedmieściu 9.600.000 Mk.
 - d) i wizyta na Łęg, Papieżkę, Szpital Dolny 14.400.000 Mk.
 - e) w nocy lub w święto — podwójnie
 - f) i zabieg przy porodzie w dzień od 28.800.000 — 48.000.000 Mk.
 - g) i zabieg przy porodzie w nocy o 50% drożej.

2) Lekarze-dentyści
i godzina pracy ambul. mies. 150.000.000 Mk.

3) Felczerzy — połowę tego, co lekarze

4) Akuszerki
za przyjęcie dziecka i 6 wizyt (bez materiału opatrunkowego) 20.000.000 Mk.
za każdą wizytę dodatkową 2.400.000 Mk.

5) Apteka
jedna recepta przeciętnie 3.000.000 Mk.
materiał opatrunkowy do porodu 4.500.000 Mk.

KOMISARZ RZĄDOWY:
(—) L. Winogrodzki.

Zebranie kupców. We wtorek (11 b. m.) o godz. 8 wiecz. odbędzie się zebranie Związku Kupców Polskich w lokalu Towarzystwa Krajoznawczego (Kaliska 1).

Zapowiedź wiosny. Zwracamy uwagę naszych czytelników na ogłoszenia zamieszczone na I str. numeru dzisiejszego, firm chrześcijańskich, stowarzyszonych w Oddziale Kujawskim Stow. Kupców polskich: »K Ossowskiego i S-ki« oraz »Spółki Kujawskiej«, które to firmy oblicie zapatrzone zostały na sezon wiosenny w artykuły galanterijno-bławatne.

Subskrypcja akcji Banku Polskiego. W Banku dla Handlu i Przemysłu w Warszawie Oddz. we Włocławku subskrybowali akcje Banku Polskiego następujące f-my i osoby: Włocławska Fabr. Fajansu L. Czamański i S-ka 30 akcji, p. J. Meersohn 25 akcji, p. A. m. Haskielberg 10 akcji, p. Eug. Barcikowski 5 akcji, p. Salomon Elenberg 4 akcje, p. A. M. Rozenkranc 3 akcje, p. S. Popiołek 2 akcje, p. D. Wróblewski 2 akcje, p. Tadeusz Fopp 2 akcje, p. Kazimierz Wąsowicz akcje, Magistrat Brześcia Kujawskiego akcje, Mecenas Jan Urbański 3 akcje, p. Władław Płonecki 5 akcji, razem 93 akcje. Prócz tego zapowiedziało subskrypcję wiele innych firm i osób.

Czyn godny naśladowania! Subskrybce 50 akcji Banku Polskiego. Znany w tutejszym mieście kupiec p. Jakób Meersohn subskrybował w Banku dla Handlu i Przemysłu w Warszawie Oddział we Włocławku 25 i w innych Bankach miejscowych 25 razem 50 akcji Banku Polskiego. Z powyższego czynu p. Meersohna winni brać przykład niemniej zamienne sfery miasta Włocławka.

Echa zabawy „Samopomocy”.

W dniu 23.2 ub. r. sala aktowa gimnazjum Ziemi Kujaw. zapelniała się młodzieżą uczącą. Rozpoczęła się zabawa o godz. 5 p. p. a o godz. 6-tej już sala była szczelnie zapelniona. Zaczęto tańce — były walce, kujawki, oberki, i mazury i trzeba było widzieć, jak ochocho młodzież tańczyła i jak barwnie wyglądały dziewczęta w jasnych strojnych sukienkach przy ciemnych ubraniach chłopców. Nie widziało się tanga, schimmy i innych nowomodnych tańcy a mimo to bawiono się świetnie i kiedy na balach starszyzna „jawę“ tańczy rój par a do mazura staje jedno karo, na baliku uczniowskim dzieje się inaczej — mazura wszyscy tańczą i jak dobrze i zgrabnie. Młodzież umie się bawić. Do kotyljona tyle par stanęło, że trudno się było obracać, a jakie ładne i efektowne były kotyljony (i znowu zdziwienie) wszystkie z jedwabiu, wstążeczek i koronek. Albo te pióropusze różnokolorowe i później to szukanie swojej tancerki, jakie to wszystko miłe, samem patrzaniem można się było ubawić ta co dopiero gdy się w tem udział brało. Byłam na paru balikach uczniowskich w Warszawie i tutaj, lecz żaden tak mnie nie zachwycił i tak dobrego nie zostawił wrażenia, jak ten ostatni, urządzony staraniem „Samopomocy“ przy gimn. p. W. Aspisówny. I ma się czem chlubić stolica Kujaw, posiadając tak dużo młodzieży i tak świetnie umiejącej się bawić, młodzieży, która na wzór naszych pradziadów nie pyta o kolację i kto będzie — jedynie idzie, aby się wyciągnąć i wybawić do „samego rana“, co niestety dla młodzieży uczącej się nie istnieje (zabawy uczniowskie kończą się o g. 10 w.) Smutne są miny pensjonarek i sztubaków, gdy najlepiej rozbawieni, muszą iść do domu. Lecz trudno, regulamin szkolny tak każe i trzeba go wypełniać.

Zaluję tylko, że nie jestem uczennicą abym mogła brać udział zawsze w tych zabawach i że karnawał się skończył i Aspisanki już nie urządzają takiego baliku.

Należy im się szczerze uznanie za tak doskonale zorganizowanie wieczoru jednocześnie życząc im, aby na przyszły rok udał im się tylko tak samo, gdyż już lepiej nie może być.

Maryla.

Z Seminarjum.

Uroczysta akademja ku czci św. Tomasza z Akwinu.

Dnia 7 b. m. przypadła 600-letnia rocznica kanonizacji św. Tomasza z Akwinu. Idąc za myślą Ojca św., wyrażoną, w wydanej z tej racji, encyklice »Studiorum Ducem« uroczystość poprzedziło triduum, poświęcone komentowaniu wspomnianej wyżej Encykliki. W sam dzień uroczystości Najd. Pasterz odprawił dla alumnów Seminarjum nabożeństwo, po którym wygłosił dłuższą przemowę, wskazując młodzieży duchownej wzór męża Bóże, który połączył w sobie głęboką, zadziwiającą do dziś dnia najgenialniejsze umysły, wiedzę obok niemniejszej cnoty. Wieczorna akademja zgrupowała w sali teologicznej duchowieństwo włocławskie, z Najdost. Pasterzem na czele, ks.ks. profesorów, alumnów Seminarjum i Liceum.

Słowo wstępne, charakteryzujące zasługi Doktora Anielskiego na polu

nauk teologicznych, wygłosił ks. pr. dr. L. Wasilkowski. Referat p. t. »Zasługi św. Tomasza w sformułowaniu definitywnem nauki katolickiej o sposobie działania Sakramentu Pokuty« wygłosił alumn ostatniego kursu teologicznego Br. Placek.

Po odśpiewaniu kantaty ku czci św. Tomasza rozpoczęła się dyskusja o potencji i akcie, prowadzona przez alumnów II-go kursu filozoficznego: J. Iwanickiego w roli prelegenta, oraz Fr. Mączyńskiego, Jana Broniarczyka, A. Rencę, St. Szczepanowskiego w roli oponentów. Wieczór zakończono kantatą wykonaną przez »Harfę«. Najd. Pasterz przed opuszczeniem sali podziękował ks. pr. Jankowskiemu za jego, pełną poświęcenia, pracę, której owoce widać było w toczonych dyskusji.

Losy kosztowności kościelnych.

MOSKWA. (Rps.) W Rostowie nad Donem został ukończony proces funkcyjariuszy miejscowego komitetu pomocy głodnym, oskarżonych o przywłaszczenie i roztrwonienie kosztowności kościelnych, zebranych w celu pomocy głodnej ludności. Podczas rewizji u sekretarza tego komitetu, będącego jednocześnie członkiem miejscowego komitetu partji komunistycznej, niejakiego Kowalewa, zna-

leziono kilkanaście funtów złota, kilka pudów srebra, kilkadziesiąt karatów brylantów, dużo monet złotych i starych cennych obrazów, a także większą ilość waluty cudzoziemskiej. Sekretarz Komitetu został skazany na karę śmierci, lecz z powodu »proletarjackiego pochodzenia« — amnestjowany, pozostali oskarżeni otrzymali po 10 lat więzienia.

Ważne dla Ks.Ks. Proboszczów!

PASCHAŁY

czysto woskowe już nadeszły do sklepu

ANTONIEGO POSTOLSKIEGO

Włocławek, ul. 3 Maja Nr. 26.

Zmłokoza i usuwa

Kamienie żółciowe Cholekinaza

H. Niemojewskiego.

Kamienie schodzą bez bólu. Ataki w zupełności ustają.

Objawy (początkowe) Ból w bokach i dołku podsercowym (gdzie schodzą się żebra). Pobołowanie w wątrobie, Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna i mętna lub tak bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorycz i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcie i burczenie w kiszkiach. Bóle i zawroty głowy. **Objawy (podczas ataków)** W dołku i wątrobie silne podenerwowanie. który się rozchodzi ku stronie, tylnej — w pasie — krzyżu — i sięga aż pod łopatkę. Wzdęcie brzucha, rozsadzanie żeber i parcie na kiszki stołową. Brak tohu, oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przetrzał). Niekiedy wymioty żółte, dreszcz i zimne poty, żółtaczka.

Przedstawicielstwo na Kujawy powierzyłem długoletniej mojej współpracownicy p. **Gabryeli Wejss, Włocławek, Złota Nr. 2 m. 3,** gdzie zasięgnąć można wszelkich bliższych szczegółów i otrzymać Cholekinazę.

H. Niemojewski.

Obwieszczenie.

Przy puszczaniu lodów na Wiśle i jej rozlewie zwykle zagraża pewne niebezpieczeństwo niżej położonym ulicom Włocławka, a szczególnie mieszkańcom suteryn przy ul. Bulwarowej.

W razie zbliżania się tego niebezpieczeństwa, odezwie się ostrzegawczy sygnał syreny strażackiej, podany przerywanym świstem. O ile ciągle świst oznacza pożar, to przerywany zapowiadać będzie niebezpieczeństwo na skutek rozlewu. Oprócz tego zostanie wywieszona flaga na moście.

W razie podania powyższych sygnałów, właściciele koni, obowiązani do kolejnego dostarczenia koni na pożar, winni natychmiast dostarczyć swe konie **wraz z wozami** do Remizy strażackiej, do dyspozycji Straży Ogniowej, która będzie prowadziła akcję ratunkową.

Biuletyny o poziomie wody będą naklejane: przy fabryce Celulozowej, moście i rzeźni miejskiej.

Prezydent: (—) **Krauze.**

Włocławek, dnia 7 marca 1924 roku.

Poszukuję 2 przykrawaczków do kamasznicstwa
PEEK, HANDEL SKÓR
BYDGOSZCZ, Szpitalna 2.

Odbudowa finansowa Węgier.

PARYŻ, 8 III (P. A. T.) Wczoraj Hannotaux, Bonin, Longare i Robert Cecil podpisali protokół w sprawie odbudowy finansowej Węgier.

Sytuacja w Niemczech.

BERLIN, 8 marca (P. A. T.) W kołach parlamentarnych krąży w dalszym ciągu pogłoska o możliwości rozwiązania parlamentu. Od wczoraj odbywają się w tej sprawie narady między przywódcami frakcji. Dziś w południe zbierze się konwent seniorów dla omówienia sytuacji parlamentarnej. W ciągu najbliższych kilku dni obrady parlamentu, jak donoszą pisma, prawdopodobnie będą zawieszone.

BERLIN, 8.III. (P. A. T.) Według urzędowego komunikatu dochody Rzeszy w lutym 1924 r. wyniosły około 40 milionów marek złotych, wydatki zaś 188 milionów mk. złotych.

BERLIN, 8.III. (P. A. T.) P. R. Rozwiązanie parlamentu nastąpi najpewniej w drugiej połowie przyszłego tygodnia. Nowe wybory spodziewane są z początkiem maja.

BERLIN, 8.III. (P. A. T.) P. R. Minister spraw zagranicznych Stresemann we wczorajszym swem przemówieniu w Reichstagu zaznaczył, że projekt dyrektora Schachta w sprawie niemieckiego Banku kredytowego spotkał się z uznaniem rzeczoznawców. Następnie Stresemann odrzucił myśl umiędzynarodowienia kolei niemieckich. Mówca sądzi, że rząd niemiecki nie uzna nowej komisji kontrolującej, któraaby w działalności swej wyszła poza ramy traktatu wersalskiego.

OFIARY.

Biednej Geniusi Mk. 5.000.000 w dniu imienin ś. p. Janiny S. Stefan Królikowski.

Z powodu profanacji portretu p. Karola Dowmonta jako satysfakcję składa się 5.000.000 Mk. dla Geniusi bezimiennie.

Dla uczczenia ś. p. Jadwigi Domaradzkiej szanownej kobiety i niestrudzonej pracownicy Konf. Św. Winc. á Paulo, na rzecz tegoż Tow. C. Linde 10.000.000 Mk.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Fortepian krótki sprzedam bardzo tanio, Biskupia 10. I piętro.

Magazyn mód Leokadii Urbańskiej posiada wybór kapeluszy damskich, również przyjmuje obstalunki. Kilińskiego 12.

Potrzebny chłopiec do posług, Zakład krawiecki A. Szalkowskiego 3-go Maja 25.

Szała mahonowa rozbierana, maszyna „Singer“, umywalka z marmurową płytą, do sprzedania, Kilińskiego 12, miesz. 4.

Tłomaczenie z angielskiego pisanie prób oraz wypełnianie wszelkich formalności dotyczących wyjazdu do Ameryki, załatwia za małym wynagrodzeniem J. Młynarski ul. Toruńska, nr. 27.

Usuwanie zmarszczek, wągrów, piegów, udelikatnianie cery. Przedmiejska 2, m. 8.

Worki nowe i używane poleca Zakład powroźniczy. W. Skonieczny Tumka 13- we Włocławku.

Z dnem 8-go marca r.b. zostaje wznowiona sprzedaż mleka oraz nabiału po cenach konkurencyjnych w mleczarni M. Dmochowskiej ulica Kościuszki № 11.